

РЕШЕНИЕ

№ 7278

гр. София, 03.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав,
в публично заседание на 27.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Искра Гърбелова

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **3203** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба на Р. З. Х. с ЕГН: [ЕГН], без гражданство, с предоставен хуманитарен статут в Р.България, лично и като законен представител на малолетните си деца Р. Б. М. Н. Б. М. и Р. Б. М., с адрес: [населено място], [жк], [улица], ет. 2, ап. 4, срещу Заповед № ЗСПД/Д – С – СК/1017/15.03.2024г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – С. – отказ за отпускане на месечна помощ за три деца на основание чл. 7, ал. 1 от ЗСПД.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорения акт, като постановен в нарушение на материалния закон - нормата на чл. 32, ал. 1 т. 4 от ЗУБ, както и директива 2001/55/ЕО на съвета от 20.07.2001 година относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и конвенция на ООН за правата на детето. Претендира се, че децата попада в обхвата на закрилата на посочените правни основания. Моли се за отмяна на оспорения административен акт и връщане на преписката за ново разглеждане. Прави се искане за отмяна на заповедта като незаконосъобразна.

В съдебно заседание, жалбоподателката, чрез процесуален представител - адв. С. М., оспорва посоченото основание за отказ по съображенията в жалбата, моли за отмяна на заповедта и претендира разноски.

Ответникът - директор на дирекция "Социално подпомагане" – С. в съдебно заседание

не се явява не се представлява. Представя писмен отговор, в който изразява становище по съществото на спора, като счита жалбата за неоснователна и моли да бъде потвърдена заповедта.

Административен съд - София-град, трето отделение, 17-ти състав, като обсъди релевантните доводи на страните и приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа следното:

На 13.03.2024 г. жалбоподателката Р. Х., в качеството ѝ на майка и законен представител на малолетните Р. Б. М., Н. Б. М., Р. Б. М., е депозирала до директора на Дирекция "Социално подпомагане" – С. заявление-декларация за отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст по чл. 7 ЗСПД. Декларирани са получаваните брутни доходи на семейството, като са представени и удостоверения, че децата са ученици в палестинско училище „И.“ през учебната 2023г./2024г.

Във връзка с подаденото заявление е издадена и оспорената Заповед № № ЗСПД/Д – С – СК/1017/15.03.2024г. /л. 23/ на директора на дирекция "Социално подпомагане" /ДСП/ – С., с която е отказано отпускане на помощта по чл. 7, ал. 1, вр. чл. 3, т. 3, т. 5 ЗСПД, като актът е мотивиран с това, че децата не са граждани на държава, с която България има сключен договор. Процесната заповед е връчена лично на заявителката на 19.03.2024 г., която е оспорена пред АССГ с жалба от 25.03.2024 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Производството по делото е допустимо, доколкото се оспорва подлежащ на обжалване административен акт и жалбата е подадена от надлежна страна в законоустановения срок.

Съгласно чл. 168 от АПК при разглеждане на жалби срещу административни актове съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на обжалвания административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на материалния и процесуалния закон и в съответствие с целта на закона.

Съобразно чл. 10, ал. 4 от ЗСПД във връзка с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Процесният административен акт е издаден от компетентен орган – упълномощено лице от директора на дирекция „Социално подпомагане“ – С., съгласно предоставената по делото Заповед № 2201-РД01-0046/3.11.2023г.

В случая страните не спорят, че на жалбоподателката и непълнолетните ѝ деца е предоставен хуманитарен статут в Р. България. Съгласно чл. 32, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците, чужденците с предоставен хуманитарен статут има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България. Доколкото жалбоподателката и непълнолетните ѝ деца са чужденци с хуманитарен статут, те могат да се ползват от правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиване на територията на страната. В ЗУБ, който е специален закон по отношение на бежанците, няма ограничения в правата на достъп до социалната система, освен предвидените със закон. Няма ограничение в правата на чужденците с международна закрила /хуманитарен статут/ и няма уредба по отношение на тези лица според чл. 3, т. 5 ЗСПД, но пък същата разпоредба не е

окончателна и не урежда изчерпателно хипотезите, за да се приеме, че е забранителна, а и препраща към друг закон или международен договор, по който Република България е страна.

Доколкото чл. 3 от ЗСПД, определящ правоимащите за семейни помощи лица, не разглежда чуждите граждани с предоставен хуманитарен статут отделно от чужденците с постоянно пребиваване, следва да бъдат съобразени разпоредбите на приложимото общностно право.

Съдът намира, че цитираната горе норма предвидена в българското законодателство не е съобразена с разпоредбата на чл.28 § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, съгласно която държавите членки полагат грижи получилият статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава-членка и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

Съгласно чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, държавите членки гарантират на лицата, на които е предоставена международна закрила, получаването в държавата членка, която им е предоставила такава закрила, на необходимите социални грижи, както е предвидено за гражданите им като заедно с това в чл.29, § 2 от Директивата, се установява възможност чрез дерогация от общото правило на § 1, държавите членки да могат да ограничат социалните помощи, предоставени на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, до основните обезщетения, които се предоставят на същото равнище и при същите условия, както за гражданите им. Действително възможността за рестрикции във връзка с равното третиране при социалните помощи се отнася до лицата, на които е предоставена субсидиарна закрила, но не се установява Република България да е заявила подобна дерогация на правилото по §1, от чл. 29 от Директивата. Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. България като държава членка в тази връзка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка. В т. 45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС е прието, че с цел да се избегнат социални трудности, е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. По отношение на социалното подпомагане, условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, същите следва да се определят от националното право. Възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице, помощи в случай на заболяване или бременност и семейни помощи за деца, доколкото такива

обезщетения се предоставят на гражданите съгласно националното право. След като България не е ограничила предоставянето на социални помощи на лицата, на които е предоставен хуманитарен статут само до основните обезщетения, то с издадената заповед ограничаването на желаната помощ е недопустимо.

Въведеното от законодателя ограничение в разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не следва да се прилага и по силата на чл. 27, т. 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето, според който държавите страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия и в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ и програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището. Конвенцията е ратифицирана с решение на Великото народно събрание, в сила за страната ни от 03.07.1991 г. и съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила, са част от вътрешното право на страната, като имат предимство пред нормите на вътрешното законодателство, които им противоречат.

По тези съображения съдът приема, че оспореният акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, а преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне по заявлението на жалбоподателката, при съобразяване на дадените в настоящото решение указания и проверка на условията по чл. 7, ал. 1 от ЗСПД за отпускането на исканата помощ.

Доколкото жалбоподателката има право на своевременно разглеждане на искането ѝ за предоставяне на семейни помощи, а оттам и на осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т. 45 от преамбюла на Директива 2011/95/ЕС, административният орган следва да бъде задължен съгласно чл. 174 АПК да се произнесе в двуседмичен срок от получаване на преписката (А.: чл. 97, ал. 1 АПК, вр. чл. 10, ал. 7 ЗСПД).

По разноските:

Своевременно е заявено искане за присъждане на разноски на основание чл. 143, ал. 1 АПК от процесуалния представител на оспорващата, чиито размер се претендира по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата (ЗА), съгласно представен Договор за правна помощ и съдействие (л. 34) от 07.04.2023 г., в който изрично е записано, че адвокатската услуга се предоставя по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 (на материално затруднени лица) от ЗА. Искането за разноски е основателно, а представеният договор за правна защита има обвързваща сила за съда и представлява валидно основание за прилагане на чл. 38 ЗА. В съответствие с принципа за независимост на упражняваната адвокатска професия, установен с чл. 2, ал. 1 ЗА, в хипотезата на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА, адвокатът сам определя кои лица са материално затруднени, както и на кои от тях да окаже безплатна правна помощ, поради което основанието за сключване на приложения договор, не подлежи на установяване пред съда. Съгласно ал. 2 на чл. 38 ЗА, в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Съдът го определя в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 ЗА и осъжда другата страна да го заплати, т. е. в случая по реда на чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/09.07.04 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и е в размер на 1000 лв. Така определените разноски, се възлагат в

тежест на бюджета на органа, в чиято структура е издателят на оспорения по делото акт по арг. на чл. 143, ал. 1 пр. "посл. "АПК, във връзка с § 1, т. 6 ДР АПК. Съгласно чл. 2, ал. 3 от Устройствения правилник на Агенцията за социално подпомагане (Обн. ДВ, бр. 15/2003 г., посл. изм. ДВ, бр. 20/21 г.), АСП е юридическо лице на бюджетна издръжка, със седалище в [населено място] и адрес: [улица], а дирекциите "Социално подпомагане", съгласно чл. 16 от УПАСП, са териториални поделения на АСП с изрично регламентиран кръг от правомощия, измежду които не се среща такова за разпореждане с бюджетни средства, поради което и не могат самостоятелно да отговарят по имуществени претенции. Ето защо, определените по делото разноски, следва да бъдат възложени в тежест на бюджета на органа, в чиято структура е издателят на процесните актове, а именно - Агенция за социално подпомагане.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, чл. 10, ал. 6 от ЗСПД, Административен съд - София-град, Трето отделение, 17-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д – С – СК/1017/15.03.2024г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – С..

ИЗПРАЩА преписката на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – С. за произнасяне по заявление-декларация от 15.03.2024г. от Р. З. Х. с ЕГН: [ЕГН].

ОПРЕДЕЛЯ срок за произнасяне на органа – 14-дневен от получаване на преписката.

ОСЪЖДА Агенция за социално подпомагане, ЕИК-121015056, с адрес: [населено място], [улица], да заплати на адвокат С. М. - САК, със служебен адрес: [населено място], [улица], ет. 3, сумата от 1000 (хиляда) лева - адвокатско възнаграждение по чл. 38 от Закона за адвокатурата.

Решението не подлежи на обжалване на основание чл. 10, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца.

СЪДИЯ: